

Samenvatting

Het college heeft besloten om de deelname aan de samenwerking arbeidsmarktregio Zuid-Limburg te continueren en hiervoor 1,0 fte senior beleidsmedewerker in te zetten. Vanuit het besef dat de arbeidsmarkt de komende jaren met een kwalitatief en kwantitatief tekort aan personeel te kampen krijgt, zijn in Zuid-Limburg de krachten gebundeld. Het beschikbaar zijn van goed geschoold personeel is één van de factoren die invloed heeft op een gunstig vestigingsklimaat en economische groei. Een goed functionerende (inclusieve) arbeidsmarkt is hiervoor een voorwaarde. Iedereen die wil en kan werken moet aan de slag kunnen. Werk zorgt voor economische en financiële zelfstandigheid, draagt bij aan het gevoel van eigenwaarde en levert een bijdrage aan een sterke, regionale economie.

De situatie met enerzijds tekorten op de arbeidsmarkt en anderzijds een (grote) groep die nog langs de kant staat, bedreigt de economische groei en is ook maatschappelijk onaanvaardbaar. Alle inspanningen zijn gericht op het tegengaan hiervan.

Beslispunten

1. Instemmen met de continuering van de samenwerking arbeidsmarktregio Zuid-Limburg 2017-2022.
2. Instemmen met de continuering van de inzet van 1,0 fte senior beleidsmedewerker ten behoeve van de samenwerking arbeidsmarktregio Zuid-Limburg.
3. Instemmen met het continueren van de dekking van de kosten ten behoeve van de samenwerking arbeidsmarktregio Zuid-Limburg ad € 96.500,00 per jaar uit het I-deel.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 27 maart 2018:

Conform.

1. Aanleiding

Vanuit het besef dat de arbeidsmarkt de komende jaren met zowel een kwalitatief als kwantitatief tekort aan personeel te kampen krijgt, is eind 2015/begin 2016 besloten tot een intensieve samenwerking in de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg. Hierbij zijn de krachten gebundeld en is in quatro helix verband de samenwerkingsstructuur vorm gegeven. In april 2017 is door het Bestuurlijk Overleg Regionaal Arbeidsmarktbeleid, na een korte terugblik op de samenwerking 2016-2018, besloten om deze samenwerking voor de periode van 2017 tot en met 2022 voort te zetten in een aangepaste structuur. Zo wordt jaarlijks een Strategische ArbeidsmarktConferentie (SAC) georganiseerd¹ en hierin worden trends en analyses van belangrijke ontwikkelingen gevolgd en ideeën en inspiratie wordt opgehaald in de quatro helix. Twee maal per jaar komt het Strategisch ArbeidsmarktBeraad (SAB) bij elkaar. Hierin treffen de beslissers van de partijen in de quatro helix elkaar en komt de verbinding tussen economie, onderwijs, sociale zekerheid en arbeidsmarkt tot stand. In het Bestuurlijk Overleg Regionaal Arbeidsmarktbeleid (BORA) zitten de wethouders arbeidsmarktbeleid van de drie steden, het UWV en het onderwijs om tafel en zij vormen als het ware het dagelijks bestuur van de arbeidsmarktregio. Hier ligt de verantwoordelijkheid voor de brede aanpak van het arbeidsmarktbeleid en het opdrachtgeverschap van de sectorale aanpak. Tevens wordt de verbinding tot stand gebracht met het Regionaal Werkbedrijf (RWB), belast met het aanjagen van de realisatie van de banenafspraken. In het Uitvoeringsplatform Regionaal Arbeidsmarktbeleid (URA) tot slot komen de directeuren Sociale Zaken van de drie steden, het UWV en (op agendabasis) de directeuren van de werkgeversservicepunten bij elkaar. Zij stemmen de regionale uitvoering van het arbeidsmarkt-, sociale zekerheids- en re-integratiebeleid af, zijn opdrachtnemer voor de sectorale aanpak en monitoren de uitvoering. De vier genoemde gremia worden ondersteund en gefaciliteerd door het projectteam arbeidsmarktregio Zuid-Limburg, dat onderstaand nader wordt beschreven.

Ook de komende jaren bestaat nog steeds zowel een kwalitatief- als kwantitatief tekort aan arbeidskrachten, zo blijkt ook uit de UWV Arbeidsmarktprognose 2017-2018. Het beschikbaar zijn van goed geschoold personeel is één van de factoren die invloed heeft op een gunstig vestigingsklimaat en economische groei. Een goed functionerende (inclusieve) arbeidsmarkt is hiervoor een voorwaarde. Iedereen die wil en kan werken, ongeacht een mogelijke arbeidsbeperking of verminderd arbeidsvermogen, moet aan de slag kunnen. Want werk zorgt voor economische en financiële zelfstandigheid, draagt bij aan het gevoel van eigenwaarde en levert een bijdrage aan een sterke, regionale economie.

De situatie met enerzijds tekorten op de arbeidsmarkt en anderzijds een grote groep die nog langs de kant staat, bedreigt de economische groei en is ook maatschappelijk onaanvaardbaar. De

¹ De eerste van 2018 vindt in nauwe samenwerking met de provincie Limburg plaats op 24 mei a.s.

samenwerking in de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg heeft in 2017 dan ook een impuls gekregen via een focusering op de sectorale aanpak. Onderstaand wordt deze nader toegelicht.

2. Context

De dynamiek van de arbeidsmarkt vraagt permanente scholing van de Zuid-Limburgse beroepsbevolking: er ontstaan snel nieuwe beroepen, maar oude beroepen verdwijnen ook even snel. Bedrijven acteren mondiaal waardoor ze regelmatig op zoek zijn naar aantrekkelijke regio's (met een goed geschoolde beroepsbevolking). Zuid-Limburg heeft kansen op het verwerven van nieuwe werkgelegenheid vanwege de centrale ligging in Europa en de aanwezigheid van kennisinstellingen en enkele wereldspelers, maar heeft ook te maken met vergrijzing en ontgroening. Om aantrekkelijk te blijven moet de beroepsbevolking adequaat geschoold zijn in de speerpuntsectoren. Om de bestaande werkgelegenheid te behouden moet het kennisniveau de standaarden kunnen volgen, anders vertrekken bedrijven naar aantrekkelijkere regio's.

Gemeenten (en andere partijen) krijgen weinig tot geen steun van het rijk en moeten zaken zelf organiseren en financieren. Het is aan de regio zelf om te zoeken naar het juiste draagvlak, betrokkenheid van partijen, vertrouwen en een juiste agenda. De rol van de trekkersgemeente (Heerlen) in de arbeidsmarktregio daarbij is wettelijk niet geregeld. Het ministerie SZW heeft enkel via een brief duidelijk gemaakt dat de rol van de centrumgemeente vooral ziet op het bij elkaar brengen van de diverse betrokken partijen in de arbeidsmarktregio's. Het rijk kent daarnaast programma- en projectgelden toe aan de arbeidsmarktregio via de centrumgemeente, die de verantwoordelijkheid heeft de middelen te verdelen en te verantwoorden. Verder is de bestuurder van de centrumgemeente de coördinerend wethouder t.b.v. de arbeidsmarktregio.

Deze "light" vorm van regievoering betekent dat de gemeenten vooral zelf de besluitvorming moeten organiseren. Er is geen mandaat verankerd in wet- en regelgeving voor de regionale dan wel gewestelijke functies (bestuur, management, projectteam). De regio staat dan ook vooral gezamenlijk aan de lat om het regionale arbeidsmarktbeleid vorm te geven.

3. Gewenste situatie

Vanuit de landelijke opdracht ten aanzien van de arbeidsmarkt, maar ook vanwege de (financiële) verantwoordelijkheid voor hun uitkeringsgerechtigden hebben zowel gemeenten als UWV een groot belang bij een goed werkende arbeidsmarkt. Het centrale uitgangspunt is dat op de inclusieve arbeidsmarkt de vraag van werkgevers leidend is. Aan de opgave om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar te brengen wordt, zoals gezegd, focus aangebracht via de sectorale aanpak.

In het BORA van 07-06-2017 is een verdeling gemaakt van de sectoren over de drie gewesten en deze ziet er als volgt uit:

Fasen	Sectoren	Bestuurlijk trekkers
Bestaande sectorplannen	Callcenters/Customer Services	Maastricht-Heuvelland
	Automotive	Westelijke Mijnstreek
	Medische Logistiek	Parkstad
Te ontwikkelen sectorplannen	Leisure	Maastricht-Heuvelland
	Logistiek	Westelijke Mijnstreek
	Zorg	Parkstad
Te verkennen sectorplannen	Maakindustrie	Maastricht-Heuvelland
	Techniek	Westelijke Mijnstreek
	ICT/Smart services	Parkstad

Per gewest is de wethouder van de centrumgemeente voor Zuid-Limburg trekker van de betreffende sectoren. Per sector wordt een plan opgesteld waarin de vraag/ problematiek, de oplossingsrichtingen en de aanpak in beeld worden gebracht. Inmiddels zijn de plannen voor de Customer Service Valley klaar en worden projecten uitgevoerd. Voor de Maakindustrie en de Leisure zijn de plannen in voorbereiding.

De sectoraanpak vereist een samenhangende aanpak, die ten dienste staat van de realisatie van de ambitie per sector en ten goede komt aan de intersectorale mobiliteit. Hierbij gaat het om de volgende onderdelen.

- **Matching** (door de werkgeversservicepunten) waardoor directe en snelle selectie uitbestanden werkzoekenden mogelijk is.
- Transparant **aanbod** (van werkzoekenden van UWV en gemeenten) waardoor de competenties, mogelijkheden en beperkingen van werkzoekenden in beeld zijn.
- **Talentontwikkeling** waardoor het aanbod passend wordt gemaakt en dit aansluit op de vraag van werkgevers.
- De **vraag** in beeld zodat voldoende en tijdig duidelijk wordt welke competenties nodig zijn en in welke aantallen. De vraag moet aangepast kunnen worden aan de mogelijkheden van het aanbod via jobcarving/jobcreation/mixed people concepten, etc.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Om de nieuwe aanpak van het regionale arbeidsmarktbeleid te laten slagen is een adequate ondersteuningsstructuur in de regio en de subregio van groot belang. Om de continuïteit te waarborgen dient deze structuur voor langere tijd te worden vormgegeven en dient deze ingebed te zijn in de regio, maar ook in de gewesten en lokaal. De ondersteuningsstructuur wordt vormgegeven via het projectteam arbeidsmarktregio Zuid-Limburg. Het projectteam ondersteunt en adviseert de diverse gremia (SAC, SAB, BORA en URA) en staat in verbinding met het RWB. Daarnaast ondersteunt het projectteam de uitvoering van zaken, jaagt het de innovatie aan, brengt het verbindingen tot stand en zorgt het voor monitoring, control en rapportage. Voorts draagt het projectteam zorg voor de afstemming in de gewesten en lokaal.

Om de bovenbeschreven taken goed uit te kunnen voeren is, in overleg tussen de drie gemeenten, het projectteam als volgt samengesteld:

0,2 fte beleidsadviseur UWV

0,6 fte senior beleidsmedewerker gemeente Heerlen

0,6 fte senior beleidsmedewerker gemeente Maastricht

0,6 fte senior beleidsmedewerker gemeente Sittard-Geleen

0,6 fte controller

0,8 fte projectondersteuning

0,2 fte secretariële ondersteuning

Naast de opgave die elke partner heeft in het projectteam (0,6 fte) hebben de drie steden ook een opgave in de vormgeving van de sectoraanpak. Hierbij is aan elk van de drie steden, zoals gezegd, een drietal sectoren toegewezen. Voor Maastricht zijn dit Callcentres/Customer Service, Leisure en Maakindustrie. Hiervoor wordt door de gemeente Maastricht 0,4 fte senior beleidsmedewerker ingezet en deze is (mede) verantwoordelijk voor de totstandkoming van drie sectorplannen waar de gemeente Maastricht trekker van is namens Maastricht-Heuvelland. Tevens draagt hij (mede) zorg voor de lokale en subregionale vertaling van de projecten die door de andere twee steden worden opgepakt in het kader van de Zuid-Limburgse sectoraanpak. Het gaat hierbij dus om de projecten die zowel door de gewesten Parkstad en Westelijke Mijnstreek als Maastricht-Heuvelland worden opgestart.

De gemeente Maastricht continueert dan ook de inzet van 1 fte senior beleidsmedewerker in de samenwerking arbeidsmarktregio Zuid-Limburg voor de periode van 2017 tot en met 2022. Deze wordt reeds vanaf de start van de samenwerking eind 2015 hiervoor ingezet. Vanaf dat moment is ook voorzien in diens vervanging via de inzet van 1 fte beleidsmedewerker re-integratie/sociale zekerheid. Deze vervanging dient eveneens te worden gecontinueerd voor de periode van 2017 tot en met 2022.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

De kosten van de 1 fte beleidsmedewerker re-integratie/sociale zekerheid bedragen in totaal € 96.500 per jaar. In dit bedrag is rekening gehouden met een bijdrage van € 30.950 per jaar, die wordt ontvangen van de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg ten behoeve van de inzet van de senior beleidsmedewerker.

De kosten voor de beleidsmedewerker, die wordt ingezet voor de vervanging van de senior beleidsmedewerker, worden gedekt uit het I-deel. De kosten voor senior beleidsmedewerker worden al gedekt uit het re-integratiebudget en hierin is dus voorzien.

De kosten van € 96.500 per jaar worden in de periode 2017-2022, zoals gezegd, ten laste gebracht van het I-deel. Immers, de samenwerking in de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg en de gezamenlijke uitvoering van het regionale arbeidsmarkt-, sociaal zekerheids- en re-integratiebeleid, en de focus op de sectoraanpak daarbinnen, zijn er op gericht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt uit te laten stromen (uit de uitkering) naar werk. Zij kunnen hierdoor optimaal profiteren van de kansen die de arbeidsmarkt in Zuid-Limburg de komende jaren biedt. Door een voorinvestering kan als gevolg van deze uitstroom uit de uitkering een besparing op het I-deel worden gerealiseerd. Gelet op de grote tekorten op de arbeidsmarkt gaan mensen naar verwachting namelijk versneld en direct aan de slag bij werkgevers. Alle inspanningen van zowel werkgevers als overheden zijn hierop gericht. Een snelle rekensom leert dan dat voor de genoemde voorinvestering jaarlijks slechts acht mensen met een bijstandsuitkering zouden moeten uitstromen ($8 \times € 12.500,00 = € 100.000$). Naar verwachting kan een veelvoud aan bijstandsgerechtigden profiteren van de krapte op de arbeidsmarkt. Zo hebben voor Maastricht-Heuvelland in 2017 85 mensen met een Participatiewetuitkering geprofiteerd van de samenwerking in Zuid-Limburg en zijn bij VDL Nedcar aan de slag gegaan.

Op deze wijze kan in de samenwerking worden geparticipeerd en ook geanticipeerd op inverdieneffecten t.g.v. het I-deel. Door de samenwerking kan ook sneller en beter gebruik worden gemaakt van beschikbare landelijke en provinciale middelen.

De uitvoering van de sectoraanpak én het arbeidsmarkt- en re-integratiebeleid gebeurt primair binnen de reguliere budgetten voor de ontwikkeling en uitvoering van sociale zekerheids-, re-integratie- en arbeidsmarktbeleid.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing

11. Voorstel

1. Instemmen met de continuering van de samenwerking arbeidsmarktregio Zuid-Limburg 2017-2022.
2. Instemmen met de continuering van de inzet van 1,0 fte senior beleidsmedewerker ten behoeve van de samenwerking arbeidsmarktregio Zuid-Limburg.
3. Instemmen met het continueren van de dekking van de kosten ten behoeve van de samenwerking arbeidsmarktregio Zuid-Limburg ad € 96.500,00 per jaar uit het I-deel.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De samenwerking in de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg wordt sinds eind 2015/begin 2016 vormgegeven en in april 2017 is besloten om deze samenwerking in een aangepaste vorm te continueren. Jaarlijks wordt de voortgang gemonitord via de p&c-cyclus.